

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра банківської справи

РЕФЕРАТ

кваліфікаційної роботи

на здобуття освітнього ступеня магістра

зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

за магістерською програмою професійного спрямування

Управління діяльністю банків на фінансовому ринку

**на тему: «Портфельні інвестиції банків України на світових фондових
ринках: сучасний стан та перспективи розвитку»**

Виконавець:

студентки 63 групи факультету

фінансів та банківської справи

Нікіфорової Карини Віталіївни _____

Науковий керівник:

к.е.н., доцент

Онищенко Юлія Ігорівна _____

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми дослідження. Україна є країною з банкоцентричним фінансовим ринком, на якому банківська система відіграє ключову роль у мобілізації і перерозподілі фінансових ресурсів між секторами економіки, а фондовий ринок має незначну капіталізацію та не зазнав значного розвитку. Однак, на сучасному етапі становлення вітчизняної банківської системи, коли через підвищення вимог до позичальників та високі кредитні ставки, банки практично не кредитують економіку країни, необхідно шукати альтернативні варіанти. Так, кредитування може бути не єдиним напрямом використання ресурсів банку, який забезпечує його дохід, а банкам з метою диверсифікації своєї діяльності доцільно звернути увагу на інвестування, особливо в умовах зміни валютного законодавства.

Мета дослідження полягає в обґрунтуванні теоретичних підходів та розробленні практичних рекомендацій щодо здійснення та управління портфельними інвестиціями банків на світових ринках.

Завдання дослідження:

- вивчити фондовий ринок: поняття, функції та структуру;
- дослідити сутність поняття «банк» та його діяльність на фондовому ринку;
- проаналізувати підходи до управління портфельними інвестиціями банку;
- розробити стратегію інвестування при здійсненні портфельних інвестицій банку;
- здійснити фундаментальний аналіз фондового ринку;
- провести технічний аналіз фондового ринку та зформувати портфель цінних паперів банку;
- використати оптимізацію портфеля цінних паперів банку як інструмент управління інвестиційною діяльністю банку;
- побудувати ринкову модель портфелю цінних паперів з метою мінімізації систематичного ризику портфелю;
- надати рекомендації щодо перспектив здійснення портфельних інвестицій банками України на світових фондових ринках.

Об'єктом дослідження виступають процеси управління портфельними інвестиціями банків на фондовому ринку.

Предмет дослідження є теоретичні та практичні засади здійснення портфельних інвестицій банків на світових фондових ринках.

Методологія дослідження. За основу дипломного дослідження взято діалектичний підхід до вивчення економічних і фінансових явищ, який передбачає виявлення закономірностей, тенденцій та взаємозалежностей їхнього розвитку. Теоретичну базу роботи становлять загальнонаукові методи і прийоми досліджень: системне оцінювання при дослідженні сутності та функцій фондового ринку; табличне і графічне зображення даних при оцінюванні структури і динаміки процесів на фондовому ринку; оптимізація – для формування оптимального портфелю цінних паперів за параметрами

«ризик-дохідність»; регресійно-кореляційний аналіз для побудови ринкової моделі з метою мінімізації систематичного ризику портфелю цінних паперів банку. Для обробки й аналізу інформації застосовувались такі комп'ютерні програми, як MS Word та MS Excel.

Інформаційна база дослідження. Методологічною та теоретичною основами дослідження послуговували наукові праці вітчизняних і зарубіжних учених-економістів, матеріали наукових статей періодичної преси, нормативно-законодавчі акти України (Закон України «Про банки та банківську діяльність», Закон України, Закон України «Про цінні папери та фондовий ринок» та ін. закони). В якості емпіричної бази дослідження використані статистичні звіти Національного банку України, Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку, офіційні дані щодо руху ціни акцій на американському ринку цінних паперів (з сайту www.bigcharts.com).

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота магістра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (75 найменування) та 6-х додатків. Загальний обсяг роботи становить 130 сторінки. Основний зміст викладено на 110 сторінках. Робота містить 22 таблиць, 25 рисунків.

Публікації. За результатами виконання кваліфікаційної роботи магістра опубліковано:

- 1 статтю: Портфельні інвестиції як основа формування інвестиційної бізнес-моделі банків в Україні // Причорноморські економічні студії. – 2019. – Випуск 47/2019. - Режим доступу: <http://www.bses.in.ua>;

- 1 тези: Інвестиційна діяльність банків України // Фінансово-кредитна система: проблеми та інновації: збірник матеріалів IV Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції (Одеса 11-12 квітня 2019 р.) – Одеса: ОНЕУ, 2019. – 284 с.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі «*Теоретичні основи здійснення портфельних інвестицій банками на фондовому ринку*» розглянуто сутність поняття «фондовий ринок», проаналізовано його основні функції та структуру. Досліджено значення поняття «банк» та його місце в процесі інвестиційної діяльності на фондовому ринку. Досліджено сутність поняття «портфельні інвестиції» та наведено наукові підходи щодо процесу управління інвестиційною діяльністю банку на фондовому ринку.

У другому розділі «*Формування портфеля цінних паперів банку*» сформовано стратегію інвестування банку. Проаналізовано американський фондовий ринок. Здійснено його фундаментальний аналіз, а також технічний аналіз компаній, акції яких входитимуть в портфель. Перший з них включає чотири етапи. Макроекономічний аналіз країн: було виявлено показники, які найбільш комплексно відображають економічну ситуацію. Галузевий аналіз показав найбільш перспективні галузі, які здатні ефективно функціонувати в умовах макроекономічного середовища. Фінансова оцінка підприємств проводиться за чотирма основними групами показників: оберненість активів,

рентабельність активів (капіталу), ліквідність активів, показники фінансової стійкості. Аналіз ринкових показників за цінним папером проводиться за показником коефіцієнт ціна/прибуток і дозволив виявити наступне: обрано компанії, акції яких є недооціненими, порівняно з середньогалузевим значенням.

У третьому розділі *«Перспективні напрямки здійснення портфельних інвестицій банками України»* було здійснено оптимізацію портфеля цінних паперів банку та сформовано ринкову модель для кожного фінансового інструменту. Також надано рекомендації щодо удосконалення здійснення портфельних інвестицій банками України, враховуючи політику валютної лібералізації.

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження дозволило зробити висновки, основні з яких такі:

1. Портфельні інвестиції – це вкладення коштів у цінні папери різних видів, які належать різним емітентам, однак управляються як єдине ціле. Їх метою є: приріст капіталу на підставі росту курсової вартості портфеля; одержання доходу у вигляді дивідендів або відсотків при диверсифікованості ризиків; захист інвестицій від інфляції. Вибрано два основних способи управління інвестиційним портфелем: активний та пасивний. Активна модель управління інвестиційним портфелем покрита ретельним відстеженням та негайним придбанням інструментів, що відповідають цілям портфельних інвестицій, тому відбувається швидка зміна структури інвестиційного портфеля. Пасивне управління передбачає створення добре диверсифікованих інвестиційних портфелів із заздалегідь визначеним рівнем ризику для довгострокових перспектив. Такий підхід можливий з достатньою ефективністю на ринку (фондовий ринок повинен бути насичений високоякісними цінних паперів). Існує п'ять основних етапів активного та пасивного управління інвестиційним портфелем. Перша є загальною і включає в себе моніторинг фондового ринку на основі фундаментального та технічного аналізу.

2. Для формування та управління інвестиційним портфелем банку, ми обрали пасивну стратегію – індексну. Фундаментальний аналіз ринку цінних паперів проводився наступним чином: макроекономічний аналіз країн: було виявлено показники, які найбільш комплексно відображають економічну ситуацію; галузевий аналіз показав найбільш перспективні галузі, які здатні ефективно функціонувати в умовах макроекономічного середовища; фінансова оцінка підприємств проводиться за чотирма основними групами показників: оберненість активів, рентабельність активів (капіталу), ліквідність активів, показники фінансової стійкості; аналіз ринкових показників за цінним папером проводиться за показником коефіцієнт ціна/прибуток - порівняно низьке значення ролказника свідчить про можливу недооцінку активу. В результаті фундаментального аналізу були обрані

компанії, які на основі показників даного виду аналізу є найбільш прибутковими. За допомогою технічного аналізу було виокремлено лише 5 підприємств, інвестування в акції яких найбільш імовірно принесе прибуток, так як технічний аналіз дозволяє виявити найбільш вдалий момент входу на ринок цінного паперу: «Stars S Group Inc.», «Ameresco Inc. Cl A», «Atmos Energy Corp.», «Granite REIT Inc.», «Vectren Corp.».

3. Проведено оптимізацію портфеля цінних паперів банку та сформовано ринкову модель для кожного фінансового інструменту. Також надано рекомендації щодо удосконалення управління портфелем цінних паперів банку. Недосконале валютне регулювання створювало певні обмеження для активного входження іноземних інвесторів на вітчизняний фондовий ринок, збільшуючи витрати, однак зміна валютного регулювання та прийняття в 2018 р. Закону України «Про валюту і валютні операції» спростило процедури введення та виведення капіталу із країни та є першим кроком до становлення фондового ринку та розвитком інвестиційної бізнес-моделі банків в Україні.

АНОТАЦІЯ

Нікіфорова К. В., «Портфельні інвестиції банків України на світових фондових ринках: сучасний стан та перспективи розвитку», кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра зі спеціальності «072 Фінанси, банківська справа та страхування» за магістерською програмою «Управління діяльністю банків на фінансовому ринку», Одеський національний економічний університет м. Одеса, 2019 рік

Кваліфікаційна робота магістра складається з трьох розділів. Об'єкт дослідження – процеси управління портфельними інвестиціями банків на фондовому ринку.

У роботі розглядаються теоретичні аспекти здійснення портфельних інвестицій банками на фондовому ринку: досліджено значення термінів «фондовий ринок», «банк» та «портфельні інвестиції»; розглянуто наукові підходи до управління інвестиційною діяльністю банків на фондовому ринку.

Проведено здійснення портфельних інвестицій на американському фондовому ринку. Здійснено фундаментальний та технічний аналіз фондового ринку США. Здійснено оптимізацію сформованого портфелю цінних паперів та розраховано його дохідність. Проведено аналіз систематичного ризику портфелю на основі побудови ринкової моделі.

Запропоновано рекомендації щодо здійснення портфельних інвестицій на світових фондових ринках, враховуючи політику валютної лібералізації в Україні.

Ключові слова: фондовий ринок, інвестиції, портфельні інвестиції, банк, акції, інвестиційний портфель

ANNOTATION

Nikiforova K., «Portfolio investments of Ukrainian banks in world stock markets: current state and prospects for development»,
thesis for Master degree in specialty «072 Finance, banking and insurance»
under the program «The bank activity management in the financial market»,
Odessa National Economic University
Odesa, 2019

Graduate work consists of 3 sections. The object of the research is processes of bank portfolio investment managing in the stock market.

The paper deals with the theoretical aspects of bank portfolio investment in the stock market: the meaning of the terms "stock market", "bank" and "portfolio investment" has been investigated; scientific approaches to bank investment activity management in the stock market are considered.

Portfolio investments in the US stock market have been made. Fundamental and technical analysis of the US stock market has been carried out. The investment portfolio has been formed and its yield has been calculated, also the optimization of formed portfolio has been conducted. The analysis of formed investment portfolio systematic risk based on the construction of the market model has been worked out.

Recommendations on portfolio investment in world stock markets, taking into account the monetary liberalization policy in Ukraine, have been offered

Key words: stock market, investments, portfolio investments, bank, stocks, investment portfolio